

Onderwerp Verbonden partijen 2018

Steller Abukar Said/Jan Lanenga

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 78 51 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk 7136169

Datum 26-09-2018 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding:

Verbonden partijen zijn gemeentelijke samenwerkingsverbanden waarbij de gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft. Financieel belang moet zo worden gezien dat indien een verbonden partij “omvalt” of in problemen raakt, de gemeente hierop kan worden aangesproken.

Onder bestuurlijk belang begrijpen we dat een bestuurder van de gemeente zeggenschap over de verbonden partij uitoefent vanuit een bestuursfunctie.

De combinatie van beide aspecten maakt dat de verbonden partijen effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente en bestuurders mogelijk meerdere belangen kunnen hebben. Dat rechtvaardigt de aparte positie en behandeling van verbonden partijen.

Op 25 maart 2015 heeft uw raad de *Kadernota verbonden partijen 2015* vastgesteld. In deze kadernota staan de afspraken over hoe we omgaan met de zogenaamde verbonden partijen van de gemeente Groningen. Hierin is afgesproken dat de informatievoorziening over de verbonden partijen zoveel mogelijk loopt via de paragraaf verbonden partijen in gemeenterekening en –begroting.

In de genoemde Kadernota is ook vastgesteld dat jaarlijks een afzonderlijke raadscommissie over verbonden partijen wordt georganiseerd, waarin drie door de raad te kiezen verbonden partijen nader kunnen worden besproken. Deze commissie Verbonden Partijen vindt jaarlijks plaats in oktober.

De bestaande afspraken nog kort op een rijtje: voor de governance van de gemeente op de verbonden partijen geldt een aantal algemene afspraken die zijn opgenomen in de genoemde *Kadernota*. Deze afspraken hebben betrekking op de verdeling van taken en verantwoordelijkheden, zowel bij de bestuurders als binnen de gemeentelijke organisatie.

De inhoudelijk portefeuillehouder heeft de eerstelijnsverantwoordelijkheid en wordt daarin ondersteund door de verantwoordelijke directie. De wethouder financiën heeft de tweedelijns verantwoordelijkheid voor alle verbonden partijen.

Binnen de ambtelijke organisatie onderscheiden we per verbonden partij drie rollen: de accountmanager, de financieel adviseur en de controller. Voor de verbonden partijen zijn deze rollen benoemd en belegd. Daarbij is er aandacht om de taken, rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende functionarissen scherp te houden.

Voor alle bestaande verbonden partijen wordt jaarlijks geactualiseerde “bijsluiters” opgesteld. In deze bijsluiters wordt ingegaan op de kerngegevens van een verbonden partij, zoals onder andere het doel van de verbonden partij, het financiële belang van de gemeente bij de verbonden partij, de risico's en wellicht andere relevante beleidsinformatie.

Behandeling 2018:

Anders dan in eerdere jaren bespreekt u dit onderwerp niet in een aparte vergadering, maar in een reguliere vergadering van de commissie F&V. Ook is in het voorjaar van 2018, naar aanleiding van het toekomstige proces behandeling verbonden partijen, met u afgesproken het onderwerp op een andere manier te agenderen, vooral aan de hand van de zogenaamde bijsluiters die -net als in eerder jaren- als bijlage bij deze brief aan u worden toegezonden.

De andere vorm van bespreking heeft als oorzaak de herindeling per 1 januari a.s. In de kadernota uit 2015 is bepaald dat vierjaarlijks nut en noodzaak van de huidige verbonden partijen worden geëvalueerd. Vanwege het feit dat aan de dan nieuwe gemeente Groningen ook de verbonden partijen van de oude gemeenten Haren en Ten Boer worden toegevoegd, is het logischer om dan als nieuwe gemeente deze afweging integraal door de nieuwe raad te laten plaatsvinden.

Ter illustratie treft u in bijlage 1 de huidige verbonden partijen van de gemeenten Groningen, Ten Boer en Haren aan. Daarbij kunt u tevens constateren dat een aantal verbonden partijen door alle drie gemeenten gedeeld worden, sommige door twee van de drie betrokken gemeenten en een aantal niet.

Daarbij is in de afgelopen zomer vanuit uw raad geen aanleiding gezien om nog specifieke focus te leggen op drie bestaande verbonden partijen. Daarom hebben wij slechts de zogenaamde bijsluiters toegevoegd.

Voor wat de financiële informatie betreft geeft deze de stand van zaken aan die overeenkomt met de jaarrekening 2017. Wel zijn andere actuele ontwikkelingen van meer bestuurlijke en/of beleidsmatige aard meegenomen.

Anders dan in andere jaren kon er niet gekoppeld worden met de cijfers van de conceptbegroting, vanwege het feit dat door het herindelingsproces de begroting later komt.

Bij de behandeling/beoordeling van de verbonden partijen in de eerste helft van het jaar 2019 zal die informatie weer beschikbaar zijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage 1 bij brief verbonden partijen:

De verbonden partijen van de gemeenten Groningen, Ten Boer en Haren, zijn de volgende:

Gemeente Groningen

1. Gemeenschappelijke regeling Eems Dollard Regio
2. Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenpark Rengers
3. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen
4. Gemeenschappelijke regeling Centrumregeling beschermd wonen Groningen
5. Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg Groningen
6. Gemeenschappelijke regeling voor het Meerschap Paterswolde
7. Gemeenschappelijke regeling Groninger Archieven
8. Gemeenschappelijke regeling OV bureau
9. Gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Regio Centraal Groningen
10. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen
11. Thermiek B.V.
12. Groninger Airport Eelde N.V.
13. Euroborg N.V.
14. Waterbedrijf N.V.
15. Enexis Holding
16. Community Network Noord Nederland B.V.
17. WarmteStad Holding B.V.
18. MartiniPlaza B.V.
19. Wonen Boven Winkels N.V.
20. GEMM CV en BV
21. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
22. WeerWerk Groningen
23. SIG
24. Ondernemerstrefpunt
25. Sociaal Fonds Groningen

Gemeente Ten Boer

1. Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg Groningen
2. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen
3. Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Regio Centraal Groningen
4. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen
5. N.V. Waterbedrijf Groningen
6. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
7. Enexis Holding N.V., Attero Holding N.V. en Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
8. Vereniging van gemeenten aandeelhouders Essent Noord-Nederland

Gemeente Haren

1. Gemeenschappelijke regeling Eems Dollard Regio
2. Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Zorg Groningen
3. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen
4. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen
5. Gemeenschappelijke Regeling voor het Meerschap Paterswolde
6. Gemeenschappelijke Regeling Afvalbeheer Regio Centraal Groningen
7. Regio Groningen-Assen
8. Dilgt Hemmen Essen B.V.
9. Stichting Commanditair Kapitaal Haren Noord
10. Bank Nederlandse Gemeente N.V.
11. N.V. Waterbedrijf Groningen

De gezamenlijke verbonden partijen van de drie gemeenten zijn:

1. Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg Groningen
2. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen
3. Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Regio Centraal Groningen
4. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen
5. N.V. Waterbedrijf Groningen
6. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Gemeente Groningen en Haren hebben, zonder Ten Boer, de volgende verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke regeling Eems Dollard Regio
2. Gemeenschappelijke Regeling voor het Meerschap Paterswolde

Bijlage 2: Financiële bijsluiters verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen
Eems Dollar Regio (EDR)
Centrumregeling Beschermd Wonen Groningen
Publieke Gezondheid & Zorg Groningen
Meerschop Paterswolde
Groninger Archieven
OV-bureau Groningen Drenthe
Omgevingsdienst Groningen
ARCG
Veiligheidsregio Groningen
Noordelijk Belastingkantoor

Vennootschappen en coöperaties
Thermiek BV
Groningen Airport Eelde NV
Euroborg NV.
Waterbedrijf NV
Enexis Holding/Belang elektriciteitsproductie EPZ
Community Network Noord-Nederland BV
MartiniPlaza BV
GEMM CV en BV (Meerstad)
WarmteStad Holding BV
Bank Nederlandse Gemeenten NV
Groninger Monumentenfonds

Stichtingen
WeerWerk Groningen
SIG
Ondernemers-trefpunt
Sociaal Fonds Groningen

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regeling Groninger Archieven	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling is in gezamenlijkheid de belangen behartigen van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de gemeente Groningen betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten, schilderijen en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Groningen en in de gemeentelijke archiefbewaarplaats. Het openbaar belang is dat de wettelijke taken met betrekking tot de Archiefwet, alsmede de dienstverlening op het gebied van historische informatie over Stad en Lande op orde zijn.
Relatie met programma	6. Cultuur
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen en het Rijk (minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
Bestuurlijk belang	De gemeente is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door twee leden van het college en in het dagelijks bestuur door één collegelid.
Financieel belang	Financieel belang: de bijdrage in 2017 bedroeg 2,1 miljoen euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 646 duizend euro en bedroeg op 31 december 2017 702 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 1,393 miljoen euro en op 31 december 2017 1,398 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 55 duizend euro.
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	De Groninger Archieven zijn voor de opbrengsten voor het grootste deel afhankelijk van de bijdragen van de gemeente en het Rijk. Bezuinigingen van deze partijen kan invloed hebben op de opbrengsten en het realiseren van de beleidsdoelen.
Relevante beleidsinformatie	De functie van de archieven verschuift naar een brede publieksinstelling met als doel om de geschiedenis van stad en provincie onder de aandacht te brengen. Hiermee wordt de verbinding gelegd tussen het onderzoek dat in de archieven wordt gedaan en de groeiende belangstelling in regionale geschiedenis. Digitalisering blijft de komende jaren de rode draad voor de Groninger Archieven. Het accent wordt gelegd op de groei van digitale toegankelijkheid en digitale dienstverlening. Tot 1 januari 2021 wordt toegewerkt naar een te raadplegen collectie onderverdeeld in een fysiek en digitaal deel, met voor beide een eigen depot en eigen publieks-toegankelijkheid.

Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg Groningen	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft de bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het (doen) organiseren van zorg aan de bevolking. De GR PG&Z kent twee uitvoeringsorganisaties: de GGD en de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) voor de inkoop van de jeugdhulp.
Relatie met programma	4. Welzijn, gezondheid, zorg en VSD
Deelnemende partijen	De 23 Groninger gemeenten
Bestuurlijk belang	Wethouder Gijsbertsen is voorzitter van het Dagelijks Bestuur en

	<p>vertegenwoordigt de gemeente in het Algemeen Bestuur, dat gevormd wordt door de 23 portefeuillehouders Gezondheid van de Groninger gemeenten.</p>
Financieel belang	<p>Het financieel belang bestaat uit een aantal onderdelen. Ten eerste worden de taken voor de uitvoering van de publieke gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg uitgevoerd door GGD Groningen, onderdeel van de gemeente Groningen zelf. Ook de taken voor de RIGG en een deel van het jeugdhulpdomein (de 'Toegang') worden door personeel van de gemeente Groningen uitgevoerd. Daarnaast worden er middelen in de vorm van een gemeentelijke bijdrage verstrekt van bijna 4,8 miljoen euro en een lening voor de financiering van een Mobiele Röntgen Unit ad 1 miljoen euro. Jaarlijks wordt hierop 100 duizend euro afgelost. Per 31 december 2017 staat van deze lening nog 0,6 miljoen euro open</p>
Vermogen	<p>Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 2,5 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 2,9 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 0,7 miljoen euro en op 31 december 2017 0,6 miljoen euro.</p>
Financieel resultaat	<p>Het financieel resultaat 2017 bedraagt 0,3 miljoen euro.</p>
Financiële risico's	<p>Geen</p>
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	<p>Verwijs naar hierna relevante beleidsinformatie.</p>
Relevante beleidsinformatie	<p>Het openbaar belang betreft de bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het (doen) organiseren van zorg aan de bevolking.</p> <p>Op 9 december 2016 heeft het Algemeen Bestuur van de GR PG&Z het koersdocument 'Publieke Gezondheid in de regio Groningen; ontwikkelperspectief 2017-2020' vastgesteld. In het Koersdocument wordt de ontwikkeling van de GGD de komende jaren weergegeven. Met een jaarlijks af te sluiten dienstverleningsovereenkomst (DVO) geven we de verhouding tussen de gemeente (opdrachtgever) en de GGD (opdrachtnemer) opnieuw vorm.</p> <p>Op 6 juli 2018 heeft het AB PG&Z het besluit genomen dat GGD Groningen met ingang van 1 januari 2020 als zelfstandige organisatie verder zal gaan. De dienstverleningsovereenkomst voor 2019 is in het najaar van 2018 gereed. Er zal verder gewerkt worden naar een resultaatgerichte manier van werken en een betere rolverdeling tussen de DMO en GGD Groningen, ter voorbereiding op de verdere verzelfstandiging van GGD Groningen.</p> <p>Een eventueel risico is de mogelijkheid van het oplopen van vertraging door onder andere de vervlechting van de GGD met de gemeente Groningen, complex BTW-vraagstuk en financieel lastige positie VGR.</p> <p>De RIGG verzorgt in opdracht van de Groninger gemeenten tot en met 2020 de inkoop, contractmanagement en monitoring van de jeugdhulp. Vanaf 2018 zijn de Groninger gemeenten niet meer volledig financieel solidair. De RIGG is verder betrokken bij de Transformatieagenda jeugdhulp 2018 – 2020.</p>

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	De Veiligheidsregio Groningen stelt zich ten doel om uitvoering te geven

	aan de behartiging van de volgende belangen: brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing, bevolkingszorg en melding, alarmering en coördinatie ambulancezorg en brandweer.
Relatie met programma	10. Veiligheid (deelprogramma Fysieke veiligheid, beleidsveld Veiligheidsregio)
Deelnemende partijen	De 23 Groninger gemeenten
Bestuurlijk belang	Burgemeester den Oudsten treedt op als voorzitter van de Veiligheidsregio in het Dagelijks Bestuur. Daarnaast vertegenwoordigt hij de gemeente in het Algemeen Bestuur dat gevormd wordt door de burgemeesters van de 23 Groninger gemeenten.
Financieel belang	Financieel belang: aansprakelijkheid indien de Veiligheidsregio Groningen niet aan haar verplichtingen kan voldoen. De geraamde gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio bedroeg in 2017 15,6 miljoen euro. De bijdragen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing, de GHOR en de Gemeentelijke Kolom Groningen zijn bepaald aan de hand van het aantal inwoners van de gemeente. Voor de bijdrage voor brandweezorg wordt een verdeelsleutel gebruikt die deels is gebaseerd op de (oude) bijdrage in 2014 en deels gebaseerd is op het fictief aandeel brandweezorg in het gemeentefonds. Met ingang van 2018 wordt alleen de verdeelsleutel gebruikt die is gebaseerd op het fictieve aandeel brandweezorg in het gemeentefonds.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 5,628 miljoen euro en bedraagt naar verwachting op 31 december 2017 7,055 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 bedroeg 18,836 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 naar verwachting 19,264 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 2,246 duizend euro.
Financiële risico's	Geen
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	De Veiligheidsregio Groningen behartigt de volgende belangen: brandweezorg (inclusief melding en alarmering meldkamer Noord-Nederland), geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en bevolkingszorg. De Veiligheidsregio doet dit voor alle gemeenten in de provincie Groningen.

Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Regio Centraal Groningen (ARCG)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft het op milieu-hygiënisch verantwoorde wijze verwerken van (afval)stoffen afkomstig uit de gemeenten in de regio, het bevorderen van overheidsinvloed op de sturing van afvalstoffen en het ketenbeheer en mogelijke andere milieu- en reinigingstaken.
Relatie met programma	9. Onderhoud en beheer openbare ruimte.
Deelnemende partijen	Gemeenten Bedum, Grootegast, Haren, Leek, Marum, Ten Boer, Zuidhorn en Groningen. De kosten van de ARCG worden gedragen door de 8 deelnemende gemeenten.
Bestuurlijk belang	De gemeente Groningen is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur en in het Dagelijks bestuur door wethouder Van Keulen.
Financieel belang	De kosten van de ARCG worden gedragen door de 8 deelnemende gemeenten.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 1,019 miljoen euro en bedraagt

	op 31 december 2017 1,019 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 5,228 miljoen euro en op 31 december 2017 4,782 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 0.
Financiële risico's	ARCG heeft voldoende reserves als weerstandsvermogen om eventuele risico's op te vangen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Attero heeft gemeld dat de verwerkingsfabriek in Groningen in ieder geval tot het jaar 2022 openblijft. Vanaf 2022 zal de ARCG werken met een nieuwe overeenkomst voor het verwerken van het restafval. Dat zal bepalend zijn voor de locatie waarop het afval verwerkt wordt en zal dus ook bepalend zijn voor het besluit over de toekomst van de verwerkingsfabriek van Attero.
Relevante beleidsinformatie	Door participatie in de gemeenschappelijke regeling ARCG willen we regie hebben op het op milieu-hygiënisch verantwoorde wijze verwerken van (afval)stoffen afkomstig uit de gemeenten in de regio.

Gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Haren
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft de behartiging van de belangen van recreatie, natuurbescherming en landschapsverzorging van het Paterswoldsemeer, het Hoornsemeer, de Hoornseplas en de omliggende recreatie- en natuurgebieden.
Relatie met programma	9. Onderhoud en Beheer openbare ruimte
Deelnemende partijen	De gemeente Groningen participeert samen met de gemeenten Haren en Tynaarlo in deze gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijk belang	AB bestaat uit 10 leden, waarvan 3 uit de respectievelijke colleges (Van Keulen), en 7 raadsleden. DB bestaat uit 3 leden, gekozen uit AB, op voordracht van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De gemeente Groningen draagt 69,8 % (429 duizend euro) bij in het nadelig saldo. De gemeenten Haren en Tynaarlo dragen respectievelijk 14,5% en 15,7% bij in het nadelig saldo.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 728 duizend euro en bedraagt op 31 december 2017 694 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 1,467 miljoen euro en op 31 december 2017 1,501 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt nihil.
Financiële risico's	Geen
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Met de Gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde behartigen we de belangen van recreatie, landschapsverzorging en natuurbescherming in het gebied. Dit doen we samen met de gemeenten Haren en Tynaarlo.

Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam 'Eems Dollard Regio'

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, Openbaar Lichaam.
Vestigingsplaats	Leer (Duitsland)
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang is gediend bij de doelstelling gericht op het realiseren en bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking, op zowel regionaal als plaatselijk niveau, in de noordelijke grensstreek van Nederland en Duitsland.
Relatie met programma	2. Economie en Werkgelegenheid.
Deelnemende partijen	Duitse en Nederlandse gemeenten, alsmede andere regionale overheden, Kamers

	van Koophandel in de Eems Dollard Regio.
Bestuurlijk belang	De Gemeente heeft, net als ieder lid, recht op 2 vertegenwoordigers in het algemeen bestuur (de EDR-Raad). Wethouder van Keulen zit in het algemeen bestuur, de 2 ^e plek wordt op dit moment niet vervuld.
Financieel belang	Financieel belang: de gemeente Groningen betaalt jaarlijks een bijdrage op basis van haar inwonertal. In 2017 was dat 17.533 euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 414 duizend euro en bedraagt op 31 december 2017 429 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 2,6 miljoen euro en op 31 december 2017 3,1 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 16 duizend euro.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke risico's.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	De Eems Dollard Regio (EDR) is een openbaar lichaam voor grensoverschrijdende samenwerking. Wij zijn lid van de EDR net als één van de ongeveer 100 andere voornamelijk gemeentelijke leden uit Noord-Nederland en Nedersachsen die lid zijn. De EDR heeft als voornaamste taak om grensoverschrijdende projecten te stimuleren en Europese subsidies in dat verband te verstrekken.

Gemeenschappelijke regeling OV-bureau Groningen Drenthe	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang van het OV-bureau is het vormgeven van het openbaar vervoer en het aansturen van de vervoerders in het openbaar vervoer. De in de begroting van 2017 geformuleerde doelstellingen waren: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal reizigerskilometers (doelstelling 2017: 1% groei ten opzichte van 2017); • Klanttevredenheidsscore (doelstelling 2017: 7,5); • Mate van gebieds-dekkendheid van het vervoer-aanbod (doelstelling 2017: volledig van 7.00 -24.00 uur); • Kostendekkendheid (tussendoelstelling 2017: 48,3%).
Relatie met programma	7. Verkeer
Deelnemende partijen	Het OV-bureau is een initiatief van de provincies Groningen en Drenthe en de gemeente Groningen.
Bestuurlijk belang	Wethouder De Rook is lid van het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 9 leden, drie uit ieder betrokken overheidsorgaan. De Gemeente Groningen wordt hierin vertegenwoordigt door de wethouders De Rook, Van der Schaaf en Van Keulen.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage van de gemeente aan het OV-bureau is 165 duizend euro. De gemeente is voor 21% risicodragend in het OV-bureau. De provincies Groningen en Drenthe zijn dit voor respectievelijk 44% en 35%.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 0 euro en bedraagt op 31 december 2017 eveneens 0 euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 17,9 miljoen euro en op 31 december 2017 20,7 miljoen euro. Het vreemd vermogen bestaat naast een langlopende lening (ontvangen waarborgsom) van 1 miljoen euro, vooral uit vooruit-ontvangen deelnemersbijdragen. Deze post vormt het weerstandsvermogen van het OV-bureau. Eind 2017 is deze post 18,3 miljoen euro (hierin is het resultaat over 2017 reeds meegenomen)
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 2,3 miljoen euro.
Financiële risico's	Het gevoerde beleid past binnen de financiële uitgangspunten die het OV-bureau hanteert. Deze uitgangspunten zijn vervat in de 'Notitie risicomanagement en weerstandsvermogen'. Voor de begrotingsopstelling zijn de belangrijkste bepalingen dat het OV-bureau 'conservatief' begroot en er wordt gestreefd naar

	een weerstandsvermogen van minimaal 4,1 miljoen euro. Zakt het weerstandsvermogen daaronder dan dienen – zo nodig per omgaande - aanvullende ombuigingsmaatregelen te worden getroffen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Het openbaar belang van het OV-bureau is het vormgeven van het openbaar vervoer en het aansturen van de vervoerders in het openbaar vervoer. Wij nemen samen met de provincies Groningen en Drenthe deel aan de gemeenschappelijke regeling OV-bureau Groningen-Drenthe.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Veendam
Doelstelling en openbaar belang	De Omgevingsdienst Groningen is ingesteld om vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsdomein voor de deelnemers te gaan uitvoeren, waarmee de deelnemers de kwaliteit van de uitvoering van deze taken willen verbeteren.
Relatie met programma	8. Wonen 9. Onderhoud en beheer openbare ruimte
Deelnemende partijen	De provincie Groningen en de 23 Groninger gemeenten
Bestuurlijk belang	Wethouder van Keulen is lid van het Dagelijks Bestuur. Daarnaast vertegenwoordigt hij de gemeente in het Algemeen Bestuur dat bestaat uit 24 leden. Alle colleges van de 23 Groninger gemeenten en de provincie Groningen zijn vertegenwoordigd met één lid in het Algemeen Bestuur. Gedeputeerde Brouns is voorzitter van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Financieel belang: de deelnemersbijdrage in 2017 gezamenlijk met de gemeente Ten Boer bedraagt 861 duizend euro (bron: Voorjaarsnota 2017). In 2017 zal deze bijdrage dalen tot een bedrag van 772 duizend euro. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de verwerking van een 5% efficiëncytaakstelling in de deelnemersbijdrage.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 1,825 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 597 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 3,7 miljoen euro en op 31 december 2017 3,8 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 191 duizend euro.
Financiële risico's	Tegenvallers worden betaald uit de algemene reserve. Als tegenvallers hoger uitvallen dan de beschikbare algemene reserve, dan moet de deelnemersbijdrage worden verhoogd om de tegenvaller te financieren
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	De bijdrage aan de begroting wordt elk jaar door de deelnemers toegezegd. De deelnemers zijn gezamenlijk als eigenaar verantwoordelijk voor de begroting en rekening.
Relevante beleidsinformatie	De basisvoorzieningen bij de Omgevingsdienst zijn nog niet op orde. Er is inmiddels in 2016 een Verbeterplan opgesteld. De efficiëncykorting van 10% in de deelnemersbijdrage is teruggedraaid. Voor 2017 en 2018 bedraagt de korting 5%. Met de hogere deelnemersbijdrage worden (deels) de kosten voor het uitvoeren van het Verbeterplan bekostigd.

Gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Centrumregeling Beschermd Wonen is de taken en bevoegdheden van de regiogemeenten in het kader van de Wmo 2017 op het gebied van beschermd wonen, de inloop GGZ en de begeleiding maatschappelijke opvang en vrouwenopvang door mandaat en volmacht op te dragen aan de centrumgemeente Groningen. Hierdoor wordt beoogd:

	<ul style="list-style-type: none"> • Het behalen van schaalvoordelen; • Het stimuleren van de samenwerking tussen de deelnemers; • De beheersing van middelen en eventuele besparingen of aanvullende kosten; • De verevening van de risico's.
Relatie met programma	4. Welzijn, gezondheid, zorg, jeugd en VSD
Deelnemende partijen	Appingedam, Bedum, Bellingwedde, De Marne, Delfzijl, Eemsum, Groningen, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Menterwolde, Oldambt, Pekela, Slochteren, Stadskanaal, Ten Boer, Veendam, Vlagtwedde, Winsum en Zuidhorn.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk is afgesproken deze regeling met ingang van 2017 voor onbepaalde tijd op te stellen en uit te breiden met opvang (voorheen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang). Het betreft een lichte GR, zonder eigen bestuur en zonder een eigen uitvoeringsorganisatie. De portefeuillehouder is wethouder Schroor.
Financieel Belang	Financieel belang: De gemeente Groningen ontvangt als centrumgemeentegelden (geoordeelde middelen voor Beschermd wonen en Opvang) als onderdeel van de Integratie Uitkering Sociaal Domein. Het budget is niet onderverdeeld naar de deelnemende gemeenten;
Vermogen	Op zowel 1 januari 2017 als 31 december 2017 was er geen sprake van eigen of vreemd vermogen.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 9,2 miljoen*. * Dit betreft het voorlopige resultaat en is dus aan verandering onderhevig.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke risico's.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Middels deze samenwerkingsovereenkomst is de gemeente Groningen gemandateerd taken uit te voeren op het terrein van Beschermd wonen en Opvang namens de overige 22 gemeenten in de provincie Groningen.

Gemeenschappelijke regeling Noordelijk Belastingkantoor	
Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	<p>Het Noordelijk Belastingkantoor wil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hét kantoor in het noorden van Nederland zijn voor de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en gemeentelijke belastingen; • Dankzij de bundeling van kennis lokale overheden vernieuwend en efficiënt ondersteunen bij de uitvoering van belastingtaken, nu en in de toekomst; • Klantgericht en wendbaar zijn, respectvol omgaan met klanten en staan voor kwaliteit; • De werkzaamheden uitvoeren tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten; • Een groeiende groep overheden ondersteunen bij de uitvoering van belastingtaken;
Relatie met programma	11. Stadhuis en Stadje
Deelnemende partijen	De vier deelnemers zijn de waterschappen Noorderzijvest en Hunze en Aa's en Wetterskip Fryslân en de gemeente Groningen.
Bestuurlijk belang	Een collegelid is lid van het bestuur. Het bestuur bestaat uit vier leden, één uit iedere deelnemer. De raad wordt op vaste momenten (p&c cyclus) en op incidentele basis geïnformeerd en betrokken.
Financieel belang	De begrote deelnemersbijdrage voor Groningen bedraagt voor 2019 5,1 miljoen euro (excl. compensabele btw) (42%). Dit bedrag is gebaseerd op de begroting

	2019. Het aandeel van de waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's en Wetterskip Fryslân bedraagt in totaal 58%.
Vermogen	N.v.t
Financieel resultaat	Het NBK is per 1 januari 2018 opgericht. Er zijn geen financiële resultaten over 2017.
Financiële risico's	<p>Bij de begroting 2018 van het NBK zijn een aantal onzekerheden en risico's benoemd :</p> <ul style="list-style-type: none"> • de wijze waarop de voor Groningen compensabele btw is berekend; • de wijze waarop de vennootschapsbelasting moet worden omgegaan bij de DVO met de DALT gemeenten, mede omdat Groningen er als partij tussen zit. <p>De risico's zijn betrokken in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen van de gemeente Groningen. Reden is dat het NBK geen algemene reserve heeft "naast een post onvoorzien".</p>
Relevante beleidsinformatie	Het Noordelijk Belastingkantoor voert vanaf 2018 voor de gemeente en de drie noordelijke waterschappen de belastingtaken uit tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Dit gebeurt door de combinatie van de belastingaanslagen op één aanslagbiljet zodat heffing- en invorderingsactiviteiten slechts één keer plaats hoeven te vinden.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Het Noordelijk Belastingkantoor heeft voor 2018 voor het eerst een begroting opgesteld. Voor 2018 zijn er daarom een aantal extra risico's en onzekerheden. Om het Noordelijk Belastingkantoor de mogelijkheid te geven eventuele tegenvallers binnen de eigen begroting op te vangen, is er in de ontwerpbegroting van het Noordelijk Belastingkantoor een post onvoorzien opgenomen.

Vennootschappen en Coöperaties

NV Waterbedrijf Groningen	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft de levering van drinkwater aan ruim 280.000 woningen en bedrijven in de provincie Groningen en Tynaarlo (Drenthe).
Relatie met programma	2.Economie en Werkgelegenheid
Deelnemende partijen	De deelnemende partijen in het Waterbedrijf Groningen zijn de provincie Groningen en de gemeenten in het verzorgingsgebied.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigd door wethouder Van Keulen
Financieel belang	<p>Het financieel belang: de gemeente Groningen heeft 80 aandelen van nominaal 500 euro. Dit is totaal 40 duizend euro. Het totaal gestort kapitaal bedraagt 138 duizend euro. In de statuten is bepaald dat het recht om aandelen te verwerven is gebaseerd op het aantal inwoners: 1 aandeel per 2.500 inwoners.</p> <p>De aandelen van de gemeente Groningen zijn op de balans onder de financiële vaste activa gewaardeerd voor 2,5 miljoen euro.</p>
Vermogen	Het eigen vermogen bedraagt per 1 januari 2017 71,364 miljoen euro en per 31 december 2017 is dat 73,313 miljoen euro. Het vreemd vermogen bedraagt per 1 januari 2017 110,704 miljoen euro en is op 31 december 2017 119,387 miljoen euro (bron: concept geconsolideerde jaarrekening d.d. 23 februari 2018).
Financieel resultaat	Het resultaat over 2017 is 1,9 miljoen euro (bron: concept geconsolideerde jaarrekening d.d. 23 februari 2018).
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot 'de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	De missie van Waterbedrijf Groningen is om als maatschappelijke onderneming

	de waterbelangen in de regio duurzaam veilig te stellen. Waterbedrijf Groningen is niet alleen een leverancier van verschillende soorten water, maar levert ook een bijdrage aan zaken als volksgezondheid, natuurbehoud, het creëren van duurzame bronnen, bestuurlijke vraagstukken, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid en innovatie. Het openbaar belang wordt vertegenwoordigd door de levering van drinkwater aan ruim 280.000 woningen en bedrijven in de provincie Groningen en in Tynaarlo (Drenthe). Waterbedrijf Groningen is samen met de gemeente Groningen voor 50% aandeelhouders in Warmtestad BV.
--	--

Martiniplaza BV	
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap met Rechtspersoonlijkheid
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft het bevorderen van cultuur in brede zin en het aanbieden van een theater en een zalencomplex voor (top)sportactiviteiten, theatervoorstellingen, muziek, congressen en evenementen.
Relatie met programma	6. Cultuur 2. Economie en Werkgelegenheid
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen is enig aandeelhouder.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Keulen vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Het geplaatst en gestort aandelenkapitaal bedraagt 1.800 aandelen à duizend euro (1.799 gewone aandelen en 1 prioriteitsaandeel van 1 duizend euro nominaal), zijnde 1,8 miljoen euro. De gemeente Groningen is enig aandeelhouder. De gemeente Groningen heeft leningen verstrekt met een restschuld per 31 december 2017 van 11,4 miljoen euro. Daarnaast ontvangt Martiniplaza een jaarlijkse bijdrage in de kapitaallasten van 1,85 miljoen euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 3,7 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 3,9 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 11,8 miljoen euro en op 31 december 2017 11,4 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het resultaat 2017 bedraagt 155 duizend euro.
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	<p><u>Budget achterstallig onderhoud</u> Het belangrijkste beleidsrisico voor 2018 was de vaststelling van het benodigde budget voor het vastgestelde achterstallig onderhoud voor de periode 2017 t/m 2020 (MJOP2). Dit risico is vervallen omwille van het feit dat het budget door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld.</p> <p><u>Gebouw en installaties / governance</u> In het kader van de zekerstelling voor de gemeente van het vastgoed in geval van faillissement van MartiniPlaza, is in samenspraak met de stadsadvocaat gekozen voor een koers waarin de huidige B.V. wordt gesplitst in een vastgoed-B.V. en een exploitatie-B.V. Dit proces zal eind 2018 zijn afgerond.</p> <p>De directeur van de huidige B.V. wordt benoemd tot directeur van beide nieuwe B.V.'s. Op die manier wordt een eenheid van beleid rondom MartiniPlaza doorgevoerd. Door deze aanpak wordt het oorspronkelijk gemelde risico dat er rondom het vastgoed in relatie tot marketing scenario's separate visies zouden kunnen ontstaan, voorkomen.</p> <p><u>Belastingdienst/VPB</u></p>

	<p>Met de belastingdienst zijn afspraken gemaakt in het kader van de VPB. Onderdeel van die afspraken was dat de gebouwen in installaties zouden overgaan naar het gemeentelijk vastgoedbedrijf. Nu die overgang niet zal plaatsvinden maar via een b.v. constructie (zie hierboven) vorm wordt gegeven, gaat opnieuw overleg plaatsvinden met de belastingdienst. Dit overleg zal erop zijn gericht de gemaakte afspraken zoveel mogelijk te handhaven opdat de belastingdienst er geen aanleiding in zal vinden de hoogte dan wel de mate van terugwerkende kracht van de VPB-afdracht ter discussie te stellen.</p> <p><u>Schade als gevolg van werkzaamheden zuidelijke ringweg</u> Een geheel nieuw risico is ontstaan door de werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg. Door het verlagen van de waterstand zijn er verzakkingen opgetreden met gevolgen voor de leidingen, afvoer, riool en bekabelingen onder het gebouw. De geschatte schade bedraagt momenteel € 750.000.</p> <p>MartiniPlaza heeft zelf inmiddels voor ruim € 100.000 reparaties laten uitvoeren. Deze kosten drukken niet alleen zwaar op het resultaat, deze kosten moeten niet voor rekening van MartiniPlaza komen aangezien ze niet door MartiniPlaza zijn veroorzaakt. Hierover zal overleg met de aandeelhouder moeten plaatsvinden.</p>
<p>Relevante beleidsinformatie</p>	<p><u>Onderhoud gebouw (1)</u> Het urgent onderhoud fase 1 (MJOP1) is medio 2017 geëindigd. Een objectieve rapportage daarover van Draaijer+partners is naar de gemeenteraad gezonden.</p> <p><u>Onderhoud gebouw (2)</u> Het urgent onderhoud fase 2 (MJOP2) kent een looptijd van 2018 tot 2020. Hierover zullen zowel een tussenrapportage als een eindrapportage aan de gemeenteraad worden gezonden.</p> <p><u>Onderhoud gebouw (3)</u> De plannen voor het verdere onderhoud en aanpassing van het gebouw en de omgeving voor de periode 2018-2022 zijn nader uitgewerkt. Het betreft het zogenaamde rechterdeel van het gebouw (theater en conferencing). De financiering hiervoor zal door MartiniPlaza zelf worden verzorgd. Hierover is overeenstemming in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders bereikt.</p> <p><u>Plan 2030</u> De plannen voor de periode 2020 - 2030 zijn nader uitgewerkt. Hierbij gaat het niet alleen om MartiniPlaza maar ook om de inpassing in de omgeving en de vergroening. Ook de toekomst van de beide oudste hallen vormt onderdeel van de noodzakelijke besluitvorming daarover.</p> <p><u>Definitieve rechtsvorm</u> De definitieve rechtsvorm is hierboven reeds omschreven. De huidige B.V. wordt gesplitst in een vastgoed B.V. en een exploitatie B.V. De huidige directeur wordt directeur van beide B.V.'s. Het vastgoed blijft in de bestaande B.V. achter en zal worden verhuurd aan de exploitatie B.V..</p> <p><u>Begroting 2019</u> De begroting 2019 wordt in november 2018 vastgesteld in de aandeelhoudersvergadering. Daarover kan op dit moment nog niets worden gezegd. Wel kan worden opgemerkt dat het jaar 2018 tot nu toe conform begroting is verlopen. De voorspellende waarde van de begroting ten opzichte van de realisatie neemt derhalve toe.</p>

Enexis Holding NV (netwerkbedrijf), Attero Holding NV (voorheen Essent Milieu) en Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (EPZ Borssele)

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap en Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	
Doelstelling en openbaar belang	Het publieke belang van deze twee deelnemingen betreft het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water.
Relatie met programma	Economie en werkgelegenheid
Deelnemende partijen	Van het totaal 2.000.000 aandelen bezit de gemeente Groningen 23.736 aandelen. Dit is 1,1868 %. Diverse gemeenten en provincies zijn aandeelhouder.
Bestuurlijk belang	Wethouder Van Keulen vertegenwoordigt gemeente in AvA Enexis Holding Wethouder Schroor vertegenwoordigt de Gemeente Groningen in de aandeelhoudersvergadering van CBL Vennootschap en Claim staat vennootschap.
Financieel Belang	De gemeente Groningen heeft 1,1868% van de aandelen in Enexis.
	<p>Enexis Holding NV</p> <p>Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 3.704 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 3.808 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 3.580 miljoen euro en op 31 december 2017 3,860 miljoen euro. Financieel resultaat over 2017 bedraagt 207 miljoen euro.</p> <p>Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij</p> <p>De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet -tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.</p> <p>Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 20 duizend euro), art 2.:81 BW.</p> <p>Relevante beleidsinformatie</p> <p>Het publieke belang van deze drie deelnemingen betreft het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water.</p> <p>Met de verkoop van de aandelen van Essent BV in 2009 is de Gemeente Groningen voor 1,18% direct aandeelhouder geworden van Enexis Holding N.V., Attero Holding N.V. (verkocht in 2014 aan Waterland), Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (verkocht in 2011), CBL Vennootschap BV, Claim Staat Vennootschap BV, Vordering op Enexis BV en Verkoop Vennootschap BV.</p> <p>Op dit moment resteert alleen nog de lening van de 4e tranche. De 4e tranche mag niet vervroegd worden afgelost. Afhankelijk van het resultaat van een aantal financiële ratio's zou de 4e tranche eventueel geconverteerd kunnen worden in eigen vermogen.</p> <p>Naar verwachting zal de vennootschap eind 2019/begin 2020 geliquideerd kunnen worden.</p>
	<p>a. CBL Vennootschap B.V.</p> <p>Doelstelling:</p> <p>Doelstelling: De functie van deze vennootschap was de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Essent</p>

en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds.

Voor zover na beëindiging van alle CBL's (CBL: Cross Border Leases) en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld was overgebleven in het CBL Escrow Fonds, is het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en verkopende aandeelhouders.

Beleidsvoornemens:

Het initieel vermogen in het CBL Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, \$ 275 mln.

Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.

Ondanks dat het CBL Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

Financiële risico's:

Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap (De gemeente Groningen loopt hier geen risico, behalve over de werkkapitaal).

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 20 duizend euro, art 2.81 BW).

In 2017 heeft een agio uitkering plaatsgevonden van 622 duizend euro.

Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 787 duizend euro en bedraagt op 31 december 2017 145 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 148 duizend euro en op 31 december 2017 8 duizend euro.

Het resultaat 2017 bedraagt 20 duizend euro (verlies)

De vennootschap zal pas in 2019 kunnen worden geliquideerd.

b. Vordering Enexis B.V.

Doelstelling:

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent.

De vordering is vastgelegd in een leningovereenkomst bestaande uit vier tranches, waarvan de eerste drie tranches reeds zijn afgelost. Het aandeel van de Gemeente Groningen is 5,9 miljoen euro. Het resterende bedrag van 350 miljoen euro wordt in 2019 afgelost.

Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 24 duizend euro en bedraagt op 31 december 2017 17 duizend. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 356 miljoen euro en op 31 december 2017 357 miljoen euro.

Het resultaat 2017 bedraagt 15 duizend (verlies)

c. Verkoop vennootschap B.V.

Doelstelling:

In het kader van de verkoop in 2009 van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.

Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds werd aangehouden.

Daarmee was de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweërlei:

- namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE;
- het geven van instructies aan de Escrow agent (JP Morgan) wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort. Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO-regels, die gelden voor decentrale overheden.

Het vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, 800 miljoen euro.

Voor zover na beëindiging van alle claims van RWE en de betaling uit het General Escrow Fonds nog geld was overgebleven in het General Escrow Fonds, is het resterende bedrag uitgekeerd aan de verkopende aandeelhouders.

Beleidsvoornemens:

Het initieel vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, 800 miljoen euro.

Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag is volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang in de vennootschap.

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

Financiële risico's:

Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.

Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 20 duizend euro), art 2.:81 BW.

In 2017 is een uitkering geweest van 1.025 miljoen euro.

	<p>Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 1,2 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 153 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 37 duizend euro en op 31 december 2017 20 duizend euro.</p> <p>Het resultaat 2017 bedraagt 65 duizend euro (verlies)</p>
d. CSV Amsterdam B.V.	
	<p><i>Doelstelling:</i> Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd, zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p>
	<p>a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;</p> <p>b. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");</p> <p>c. het geven van instructies aan de Escrow-agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening naar aanleiding van de verkoop Attero is gestort.</p>
	<p>(ad.a)</p> <p>In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).</p> <p>De WON leidde ertoe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan de Hoge Raad een uitspraak doen. De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan.</p> <p>De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.</p>
	<p>(ad. b)</p> <p>In juni 2017 is een compromis bereikt tussen Waterland en de vennootschap voor een bedrag van 5,5 miljoen euro over de belastingclaims tot en met de periode waarin Attero integraal onderdeel, als Essent Milieu, uitmaakte van de Essent-organisatie. Het bedrag is betaald uit het Escrow fonds van 13,5 miljoen euro. Daarnaast is door Attero een bedrag betaald aan de vennootschap van 3,4 miljoen euro voor de (eventuele) belastingteruggaven over deze periode. Het bedrag is toegevoegd aan de overige reserves van de vennootschap.</p>

(ad. c)

Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is 8,035 miljoen euro. De Escrow-rekening wordt aangehouden bij de notaris. De verkopende aandeelhouders en Waterland zijn niet zonder meer gerechtigd tot het voornoemde bij een notaris in Escrow gestorte bedrag. De verkopende aandeelhouders en Waterland hebben enkel een voorwaardelijke aanspraak op dat bedrag. Zodra aan de in de Escrow overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan, zal de notaris het desbetreffende bedrag betalen aan hetzij de CSV Amsterdam B.V. (ten gunste van de verkopende aandeelhouders van Attero), hetzij aan Waterland. Het in Escrow gestorte bedrag maakt geen onderdeel van de balans van CSV Amsterdam B.V.

Beleidsvoornemens:

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend.

Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de Escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Naar verwachting zal de vennootschap eind 2019/begin 2020 kunnen worden geliquideerd.

Financiële risico's:

Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en tot het maximale bedrag van 13,5 miljoen euro op de Escrow-rekening. Momenteel is er een bedrag van 5,5 miljoen euro uitbetaald aan Waterland ten laste van de Escrow-rekening, en is er een bedrag van 3,4 miljoen euro terugbetaald door Waterland in verband met belastingteruggave. De terugbetaling is niet verrekend met de Escrow, waardoor het risico nu is afgenomen tot een maximum van 8,0 miljoen euro en voor het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 20 duizend euro), art 2.:81 BW.

In 2017 is een uitkering geweest ter grootte van 2,229 miljoen euro.

Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 3,2 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 870 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 170 duizend euro en op 31 december 2017 60 duizend euro.

Het resultaat 2017 bedraagt 110 duizend euro (verlies).

e. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Doelstelling:

Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), onder andere eigenaar van de kerncentrale in Borssele.

Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie

Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen.

In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.

Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met onder andere Verkoop Vennootschap B.V.

Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend met betrekking tot verkoop van het 50% belang in EPZ.

Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsvoornemens:

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden geliquideerd.

Financiële risico's:

Met de liquidatie van het General Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 1,5 miljoen euro) (art 2.:81 BW).

Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 1,6 miljoen en bedraagt op 31 december 2017 1,6 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 51 duizend euro en op 31 december 2017 11 duizend euro.

Het resultaat 2017 bedraagt 22 duizend euro (verlies)

NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang is een bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De missie van de bank is duurzaam bij te dragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Relatie met programma	13. Algemene inkomsten en post onvoorzien
Deelnemende partijen	De gemeenten en provincies in Nederland. Gemeente Groningen bezit 0,59% van de aandelen.
Bestuurlijk belang	Wethouder Schroor is vertegenwoordiger van de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.

Financieel belang	Het belang bedraagt 329.199 aandelen à 2,50 euro. De boekwaarde bedraagt 823 duizend euro.		
Vermogen	Eigen vermogen per	01-01-2017	4.486 miljoen
	Eigen vermogen per	31-12-2017	4.953 miljoen
	Vreemd vermogen per	01-01-2017	149.514 miljoen
	Vreemd vermogen per	31-12-2017	135.072 miljoen
	Achtergestelde schulden per	01-01-2017	31 miljoen
	Achtergestelde schulden per	31-12-2017	31 miljoen
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 393 miljoen euro.		
Financiële risico's	Geen.		
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Het risico met betrekking tot de waardering van de aandelen is zeer klein.		
Relevante beleidsinformatie	De missie van de bank is duurzaam bij te dragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het openbaar belang is een bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.		

Thermiek BV	
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft het verrichten van re-integratieactiviteiten ten behoeve van personen met een achterstand op de arbeidsmarkt.
Relatie met programma	1. Werk en Inkomen.
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen
Bestuurlijk belang	Gemeente Groningen is 100% aandeelhouder en Solveg Snippe, ambtenaar bij de gemeente Groningen is Statutair directeur.
Financieel belang	Het financieel belang van de gemeente bedraagt 1.800 aandelen à 10 euro. De boekwaarde bedraagt 18 duizend euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 28,7 duizend euro en bedroeg op 31 december 2017 28,7 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 21,7 duizend euro en op 31 december 2017 37,3 duizend euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt negatief 13,1 duizend euro.
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Het doel is re-integratie van personen met een achterstand op de arbeidsmarkt of arbeidsbeperking door een arbeidscontract. De werknemers worden gedetacheerd in de markt- en overheidssector. De doelgroep betreft mensen die voorheen vielen onder de wet sociale werkvoorziening, de wet werk en bijstand en de Participatiewet.

NV Groningen Airport Eelde	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft de mobiliteit en bereikbaarheid van Groningen door de lucht.
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen bezit 26% van de aandelen.
Bestuurlijk belang	Wethouder Van Keulen vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	Het opgevraagd en gestort aandelenkapitaal bedraagt 4,17 miljoen euro (9.200 aandelen). De Gemeente Groningen heeft hiervan 2.392 aandelen à 453 euro nominaal. Het gestort kapitaal bedraagt 1,08 miljoen euro. De boekwaarde van de aandelen is 1 euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 10,8 miljoen euro en bedraagt op 31

	december 2017 13,2 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 3,92 miljoen euro en op 31 december 2017 3,60 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 372 duizend euro
Financiële risico's	Verwijs naar hierna "beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij"
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Alle aandeelhouders hebben besloten tot verdere investeringen in GAE. De gemeente Groningen heeft ook een besluit genomen om mee investeren voor een eenmalige lumpsum bijdrage van 6 miljoen EUR en voorts al haar aandelen te vervreemden. In de komende jaren zal moeten blijken in hoeverre het investeringsscenario werkelijkheid wordt.
Relevante beleidsinformatie	Het openbaar belang betreft de bereikbaarheid van Groningen door de lucht. De gemeente heeft besloten om haar aandelen te vervreemden.

Euroborg NV	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang van de Euroborg is de landmark in de ontwikkeling van het Europapark, de sportvoorziening voor betaald voetbal Groningen.
Relatie met programma	2. Economie en Werkgelegenheid 5. Sport en Bewegen
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen bezit 100% van de aandelen
Bestuurlijk belang	Wethouder Van der Schaaf vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering
Financieel belang	Het geplaatst en gestort aandelenkapitaal bedraagt 48.000 aandelen van nominaal 1 euro, zijnde 48 duizend euro. De gemeente heeft een totaalbedrag aan annuïtaire leningen verstrekt van 19,3 miljoen euro. De restschuld hiervan bedraagt per 31 december 2017 15,9 miljoen euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 6,1 miljoen euro en op 31 december 2017 6 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 18,8 miljoen euro en op 31 december 2017 19,3 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 105 duizend euro (verlies).
Financiële risico's	In 2017 is besloten de oorspronkelijke stadionleningen voor de bouw van Euroborg te herzien. Door deze herziening van het leningenpakket is het debiteurenrisico voor gemeente van Euroborg NV verlaagd. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met dit risico.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	FC Groningen is de belangrijkste huurder van de Euroborg. Er is een terugloop van de bezoekersaantallen (landelijke trend) en ranking eredivisie zijn van belang zijnde aspecten als huurder.
Relevante beleidsinformatie	Het doel is om een Topsport-zorgcomplex aan de Laan Corpus den Hoorn te ontwikkelen, waarin het trainingscomplex van FC Groningen gehuisvest wordt, alsook Inter Psy en VNO-NCW. Inmiddels is via een raadsbesluit de financiering geregeld en is de bouw aangevangen. Het trainingscomplex moet onderdak bieden aan de jeugdteams van FC Groningen en medische voorzieningen aan alle topsportclubs in Groningen. Euroborg NV wordt de opdrachtgever en zal het gebouw gaan verhuren. Oktober 2018 zal aangevangen worden met de exploitatie van het gebouw.

Community Network Noord-Nederland BV	
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Community Network Noord-Nederland is in 2004 opgericht met als doel laagdrempelig Dark Fiber (onbelichte glasvezel) aan te kunnen bieden aan, met name, grotere (veelal (semi) overheids-) organisaties die veel datatransport kennen. De private markt was en is niet erg geïnteresseerd in het aanbieden van deze infrastructuur terwijl de vraag naar een dergelijke voorziening bij met name (semi)

	overheden en maatschappelijke organisaties groot is. Het werkgebied van CNNN is initieel gericht op de noordelijke regio. Tegelijkertijd werd een dochter BV, CNG (Community Network Groningen, 100% dochter van CNNN) opgericht om de exploitatie voor haar rekening te nemen. Bij de oprichting is de helft van de, indertijd door de Gemeente Groningen aangelegde glasvezel structuur, in eigendom aan CNNN overgedragen.
Relatie met programma	2. Economie en Werkgelegenheid
Deelnemende partijen	A-aandeelhouder: Gemeente Groningen, Certificaathouders: UMCG, Hanzehogeschool, Alfa college (tot sept. 2017), Stichting Gerrit, RUG
Bestuurlijk belang	Wethouder Schroor vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering
Financieel belang	Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 2,475 miljoen euro en het geplaatst kapitaal 1,238 miljoen euro, bestaande uit 125 aandelen A van 8,9 duizend nominaal (TCN SIG 42 aandelen A en gemeente Groningen 83 aandelen A) en 125 aandelen B van 1 duizend nominaal, die in het bezit zijn van Administratiekantoor CNNN. De aandeelhouders A hebben een goedkeuringsrecht ter zake specifiek genoemde besluiten van de directie en ter zake van de winstbestemming. De gemeente Groningen heeft de aandelen als financiële vaste activa gewaardeerd op 1,19 miljoen euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 2,3 miljoen euro en op 31 december 2017 2,5 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 was 395 duizend euro en op 31 december 2017 522 duizend euro
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 238 duizend euro.
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	CNNN zal op basis van de vastgestelde visie "Glashelder" haar activiteiten verder proberen uit te breiden (o.m. bedrijfsterreinen, regio, samenwerking).

WarmteStad BV	
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft een zelfstandig warmtebedrijf dat zorgt voor duurzame warmte en/of koude voor de stad op een verantwoorde wijze en daarmee wezenlijk bijdraagt aan een energieneutraal Groningen in 2035.
Relatie met programma	8. Wonen.
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen en Waterbedrijf Groningen, ieder voor 50%.
Bestuurlijk belang	De concerndirecteur Ruimte is vertegenwoordiger van de gemeente in de aandeelhoudersvergadering. Gezien de ontwikkelfase waarin WarmteStad zich bevindt, met de totstandkoming Warmtenet Noordwest, is er voor deze fase een stuurgroep ingesteld met bestuurders van het Waterbedrijf Groningen onder voorzitterschap van de wethouder Duurzaamheid en waarvan ook de wethouder Ruimte en Wonen lid is.
Financieel belang	Het financieel belang bedraagt 100 aandelen à 10 euro, totaal 1 duizend euro. Daarnaast is er een gemeentelijk rekening-courant aan de BV (kredietfaciliteit) van 1,973 miljoen euro (750 duizend euro bij aanvang van WarmteStad. Tbv Tijdelijke warmte opwek een overvuggingskrediet van 1,3 miljoen. Het Waterbedrijf heeft een kredietfaciliteit van 1,158 miljoen euro beschikbaar gesteld aan WarmteStad en 1,3

	miljoen tbv tijdelijke warmteopwek opwek.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 5.4 miljoen en bedraagt op 31 december 2017 4.6 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 2.2 miljoen euro en op 31 december 2017 6.2 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 6.7 miljoen (verlies).
Financiële risico's	Verwijs hierna relevante beleidsinformatie.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	<p>Na het staken van de ontwikkeling de geothermische bron in november 2017 was het noodzakelijk om 3 miljoen af te boeken ten aanzien van onze uitstaande investering in WarmteStad. WarmteStad heeft toen daarom de opdracht van haar aandeelhouders gekregen om met prioriteit een nieuwe Business Case op te stellen inclusief het aantrekken van externe financiering en deze en de financiële betrokkenheid van de aandeelhouders daarin ter besluitvorming voor te leggen.</p> <p>In deze fase wordt er nog gewerkt aan het verder verfijnen en vervullen van een aantal randvoorwaarden van de Business Case duurzame warmte (restwarmte uit datacenters). WarmteStad opteert nu voor een duurzame warmtebron in Zernike op basis van restwarmte uit twee nabij gelegen datacenters. De terugvaloptie is, net als destijds bij Geothermie, een biomassacentrale. In het licht van de fusie met Haren en Ten Boer, de raadverkiezingen en de daarop volgende coalitievorming verschuift dit besluit nu door naar het voorjaar van 2019. Het uiterste startmoment voor het bouwen van de warmtebron kan dit uitstel hebben.</p> <p>Daarom ligt er in oktober 2018 een besluit m.b.t. "Getrapte besluitvorming Warmtenet Noordwest" voor. Dat ziet op de aanleg van de eerste onderdelen van fase 2 van de warmtenet Noordwest. En het gemeentelijk lening gaat 3 miljoen EUR bedragen.</p> <p>Warmtenetten gaan in de energietransitie een essentiële rol spelen, en daarmee een reguliere nutsvoorziening in onze stad worden met dito vaste klantenkring en inkomsten een vaste waarde zal worden.</p> <p>In het licht van het bovenstaande volgt daarom in het voorjaar van 2019 een integraal besluit over de Business Case, de definitieve investeringsvolumes, definitief zicht op externe financiering en dus inzicht in de definitieve bijdragen van de aandeelhouders.</p>
Relevante beleidsinformatie	<p>Het openbaar belang betreft een zelfstandig warmtebedrijf dat zorgt voor duurzame warmte en/of koude voor de stad op een verantwoorde wijze en daarmee wezenlijk bijdraagt aan een energieneutraal Groningen in 2035. De kernwaarden van WarmteStad zijn duurzaam, betaalbaar en lokaal. In 2017 is de eerste fase van Warmtenet Noordwest gerealiseerd. En is het WKO pakket van NDEA overgenomen. Hiermee heeft WarmteStad naast Europapark nu ook in het Ebbingekwartier en Grunobuurt collectieve WKO's in handen.</p> <p>Het financieel belang van de gemeente Groningen in WarmteStad bedraagt 100 aandelen à 10 euro, totaal 1 duizend euro. Daarnaast is er een gemeentelijk rekening courant aan de BV (kredietfaciliteit) van 2,75 miljoen euro ten behoeve van WKO's.</p> <p>Conform het Financieel Meerjarenplan WarmteStad financiert de gemeente Groningen de komende jaren nog 1,85 miljoen extra voor de verdere ontwikkelingen van de WKO's. En begin 2018 is de laatste agiostorting van 1 miljoen euro voor het warmtenet Noordwest overgemaakt en is een overbruggingskrediet voor het Warmtenet Noordwest tbv tijdelijke warmtecentrale toegezegd in 2018 en reeds beschikking gesteld. Het gaat om 1,3 miljoen euro.</p>

Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap en besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang is de realisatie van een woonwijk en bedrijventerrein aan de oostkant van Groningen.
Relatie met programma	8.Wonen 2.Economie en Werkgelegenheid
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder van de GEMM CV en zorgt voor de financiering. Het aandelenkapitaal van de gemeente Groningen bedraagt 500 duizend euro.
Financieel belang	Het aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt 500 duizend euro. Daarnaast heeft de gemeente voor 275 miljoen euro aan leningen verstrekt.
Vermogen	Het eigen vermogen CV op 1 januari 2017 was 500 duizend euro en bedraagt op 31 december 2017 500 duizend euro. Het eigen vermogen BV op 1 januari 2017 was 7.743 euro en bedraagt op 31 december 2017 8.436 euro. Het vreemd vermogen CV bedroeg op 1 januari 2017 249,9 miljoen euro en op 31 december 2017 268 miljoen euro. Het vreemd vermogen BV op 1 januari 2017 was 0 euro en bedraagt op 31 december 2017 0 euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 van CV bedraagt 0. Het financieel resultaat 2017 van de BV bedraagt 692 euro
Financiële risico's	Verwijs naar programma 8.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Meerstad is nog steeds een risicovol project (onder andere onzekere woningafzet, boekwaarde).
Relevante beleidsinformatie	Het doel van de CV en BV is de realisatie van een woonwijk en bedrijventerrein aan de oostkant van Groningen. De gemeente Groningen is 100% aandeelhouder.

NV Groninger Monumentenfonds	
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het publieke belang voor de gemeente Groningen is: De doelstelling van het Groninger Monumentenfonds is het beheer, aankopen, restaureren en herbestemmen van monumentaal vastgoed in de provincie Groningen. Het publieke belang voor de gemeente Groningen: 1. Door het wegvallen van de ISV-middelen waarmee gemeente uitvoering gaf aan het monumentenbeleid, dient het GMF die taak op zich te nemen waarop gemeente mederegievoering heeft op herbestemming van het monument; 2. Gemeente kan gemeentelijk monumentaal bezit conform doelstellingen van het GMF afstoten en herbestemmen; 3. GMF wil in het aardbevingsdossier de bepalende monumenten beschermen en verstevigen.
Relatie met programma	8. Wonen
Deelnemende partijen	Waterschap Noorderzijlvest, TCN-SIG, de gemeente Veendam, Stichting Libau, Stichting Groninger Kerken en Jan Menze van Diepen Stichting
Bestuurlijk belang	Wethouder Van der Schaaf vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering
Financieel belang	De gemeente bezit 570 (33%) van de 1.760 aandelen: boekwaarde 457 duizend euro. Daarnaast heeft de gemeente Groningen een converteerbare achtergestelde lening verstrekt van 1 miljoen euro. Hier tegenover staat een bestemmingsreserve van 932 duizend euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 1,627 miljoen euro en bedraagt op 31 december 2017 1,635 miljoen euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 1,953 miljoen euro en op 31 december 2,126 miljoen euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 9 duizend euro.

Financiële risico's	Vanwege de relatief lage liquiditeit van het fonds bestaat het risico dat doelstellingen op het gebied van herbestemming van monumenten mogelijk onder druk komen te staan.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Vanwege de relatief lage liquiditeit van het fonds bestaat het risico dat doelstellingen op het gebied van herbestemming van monumenten mogelijk onder druk komen te staan. Er is een plan van aanpak aangenomen in 2017 en de GMF is hierover in gesprek met externe financiers.
Relevante beleidsinformatie	Het Groninger Monumentenfonds waarborgt door middel van een gezonde exploitatie het behoud van monumentaal erfgoed in Groningen stad en provincie. In een gezamenlijke aanpak met provincie, gemeenten en de private sector worden aanwezige kennis en financiële middelen op het terrein van de monumentenzorg gebundeld. De gemeente Groningen had 33% van de aandelen in haar bezit. Door de omzetting van de achtergestelde lening van de gemeente in aandelen, zal het aandelen bezit stijgen naar 57%.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Sociaal Fonds Groningen	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft de maatschappelijke belangenbehartiging van medewerkers van de gemeente Groningen, Politie Noord, hun gezinnen en gepensioneerden.
Relatie met programma	14. Algemene Ondersteuning
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen en Politie Noord
Bestuurlijk belang	De wethouder P&O (van Keulen), een raadslid (van Gijlswijk), 2 afgevaardigden namens de vakbond hebben zitting in het bestuur van de stichting.
Financieel belang	Financieel belang: de bijdrage in 2017 was 23 duizend euro.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 233.322 euro en bedraagt op 31 december 2017 239.458 euro. De Stichting heeft geen vreemd vermogen.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 6.136 euro.
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Het openbaar belang betreft de maatschappelijke belangenbehartiging van medewerkers van de gemeente Groningen, Politie Regio Noord, Veiligheidszorg, hun gezinnen en gepensioneerden.

Stichting SIG te Groningen	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	De gemeente Groningen heeft de Stichting SIG opgericht met als doel het beheren en ontwikkelen van bedrijfsgebouwen. De stichting beheert de aandelen van de SIG Real Estate BV.
Relatie met programma	2. Economie en Werkgelegenheid
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen
Bestuurlijk belang	De heer J. Haks, is enig bestuurder.
Financieel belang	De vorderingen op de TCN-groep zijn ingediend bij de curator. Het boedeltekort is echter zo groot dat gezien de achtergestelde aard van de gemeentelijke vorderingen, de gemeente hier waarschijnlijk niets meer van terug krijgt. Daarom zijn de vorderingen in 2013 afgeboekt.
Vermogen	Er zijn geen cijfers 2017 beschikbaar. De jaarrekening 2011 is in 2013 opgesteld. De

	stichting heeft geen vermogen. In 2013 heeft de financiële afwikkeling plaatsgevonden.
Financieel resultaat	Het resultaat is overgeboekt naar de gemeente Groningen.
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Het doel van de stichting is het bevorderen van industrie, handel, nijverheid, ambacht en andere dienstverlening in of in de omgeving van Groningen. De stichting kan ter realisering van de doelstelling deelnemen in ondernemingen. Door het faillissement van TCN/SIG is de stichting niet meer actief. Opheffing is in afwachting van de afwikkeling van het faillissement door de curator. Na afwikkeling wordt de stichting opgeheven.

Stichting Ondernemerstrefpunt	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang hangt samen met de doelstelling om het overleg tussen organisaties en instellingen in het onderwijs, het bedrijfsleven en de lokale overheid te bevorderen, waardoor het onderwijs en de behoeftes van het bedrijfsleven beter op elkaar worden afgestemd, zowel in de stad als in de regio.
Relatie met programma	Economie en Werkgelegenheid.
Deelnemende partijen	<p>Vanuit het Onderwijs:</p> <p>Christelijke Scholengemeenschap Groningen (CSG) (VO) Openbaar Onderwijsgroep Groningen (O2G2) (VO) De Bolster Alfa College (MBO) Noorderpoortcollege (MBO) Gomarus College (VO) Menso Alting College (MBO) Unipartners (WO) Samenwerking met (HBO) studieverenigingen HVM Actis, HSV en KIC</p> <p>Vanuit het bedrijfsleven:</p> <p>Vereniging Bedrijvenpark Zuidoost (VBZO) Vereniging Bedrijvenpark Noordoost (VBNO) Vereniging Bedrijvenpark Groningen West (VBGW) Groningen City Club GCC MKB Noord VNO-NCW Kamer van Koophandel Gemeente Groningen. Provincie Groningen</p>
Bestuurlijk belang	Dhr. E. Bijleveld van de gemeente is lid van het bestuur van de stichting OTP.
Financieel belang	Financieel belang: jaarlijks 80 duizend euro als gemeentelijke bijdrage uit G-Kwadraat.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2017 was 215 duizend euro en op 31 december 2017 169 duizend euro. Het vreemd vermogen op 1 januari 2017 was 49 duizend euro en op 31 december 2017 20 duizend euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2017 bedraagt 45 duizend euro (verlies).
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Het onderwijs en het bedrijfsleven vinden elkaar niet automatisch en daar zit ook het beleidsrisico. Onderwijs en bedrijfsleven hebben elkaar nodig voor de juiste stageplaatsen, skills van leerlingen en werknemers en aansluiting van onderwijs en bedrijfsleven op actuele nieuwe ontwikkelingen.
Relevante beleidsinformatie	Stichting OTP brengt onderwijs en bedrijfsleven met elkaar in contact door

	stagebemiddeling, organiseren van events en het verbinden van netwerken vanuit onderwijs en bedrijfsleven.
--	--

Stichting WeerWerk Groningen	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het openbaar belang betreft het aanbieden van re-integratievoorzieningen aan personen omschreven in de Wet Werk en Bijstand, de Re-integratieverordening van de gemeente Groningen, evenals in de bij deze verordening behorende uitvoeringsbesluiten, en voorts het verrichten van al wat tot het vorenstaande bevorderlijk kan zijn of daarmee verband houdt. De stichting tracht de doelstellingen te bereiken onder meer door het aanbieden van een dienstverband aan hiervoor bedoelde personen op basis van door de gemeente Groningen vast te stellen arbeidsvoorwaarden, zoals het detacheren van werknemers bij werkgevers, zowel in de markt- als in de collectieve sector.
Relatie met programma	1. Werk en Inkomen
Deelnemende partijen	Gemeente Groningen is enig deelnemer.
Bestuurlijk belang	Statutair worden de bestuurders benoemd door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen.
Financieel belang	Het financieel belang valt samen met de vergoeding die de gemeente Groningen aan de stichting verstrekt voor de loon-en overige personeelskosten van de personen die een dienstverband zijn aangegaan met de stichting. In 2016 was hiermee een bedrag van 882 duizend euro gemoeid.
Vermogen	Er zijn nog geen cijfers 2017 beschikbaar. Het eigen vermogen op 1 januari 2016 was 297 duizend euro en bedroeg op 31 december 2016 40 duizend euro. Het vreemd vermogen was op 1 januari 2016 144 duizend euro en op 31 december 2017 259 duizend euro.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat 2016 was 256 duizend euro (verlies).
Financiële risico's	Geen.
Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij	Geen.
Relevante beleidsinformatie	Stichting WeerWerk Groningen Beleidsrisico's in relatie tot de verbonden partij Geen Relevante beleidsinformatie Het doel is het aanbieden van re-integratievoorzieningen aan personen die onder de doelgroep van de WWB vielen. Deze zogeheten 'gesubsidieerde arbeid' is inmiddels afgebouwd (raadsbesluit 30 november 2011). Op dit moment zijn er nog een aantal seniorenbanen die de komende jaren zullen aflopen. Van nieuwe instroom is geen sprake meer. Verder zijn er nog een tweetal medewerkers in dienst vanuit het 200-banenplan. In een later stadium (na 2019) is besluitvorming nodig hoe verder te gaan met het stichtingsmodel.